

BRØNDBY KOMMUNE
Park Allé 160
2605 Brøndby

Arbejdstilsynet
Tilsynscenter Øst
Landskronagade 33
2100 København Ø

T 70 12 12 88
at@at.dk
www.at.dk

CVR 21481815

14. november 2023

Afgørelse

Vi sendte en høring til jer den 18. oktober 2023 i forlængelse af tilsynsbesøget den 3. oktober 2023.

På besøget hos Jobcenter Brøndby, afd. Langbjerg, Tybjergparken 2, 2., 2660 Brøndby Strand talte vi med afdelingsleder for Aktivteam Gitte Suarez Christensen, afdelingsleder for Jobteam Martin Møller, arbejdsmiljørepræsentant for Aktivteam Edith Due, arbejdsmiljørepræsentant for Jobteam Jesper Hansen og flere ansatte.

Arbejdstilsynet var repræsenteret af tilsynsførende Karoline Højsgaard Petzer.

I har nu haft mulighed for at komme med jeres bemærkninger til sagens oplysninger. Hvis I har sendt bemærkninger til os, er de indgået i vores vurdering af sagen, og de fremgår af afsnittet nedenfor om sagens oplysninger.

Vi har på baggrund af de samlede oplysninger truffet følgende afgørelse:

Påbud

Virksomheden påbydes at undersøge, om der er forekomst af sundhedsskadelige mikroorganismer, herunder skimmelsvamp og PCB samt andre indeklimaproblematikker i form af kulde/varme og træk, i kontorlokaler og mødelokaler på arbejdsstedet Jobcenter Brøndby, afdeling Langbjerg.

Virksomheden påbydes at undersøge indeklimaet i virksomhedens arbejdsområder.

Der skal foretages en undersøgelse af indeklimaet, fx ved brug af en arbejdsmiljørådgiver eller anden særlig sagkyndig for at konstatere, om arbejdsforholdene er sundhedsmæssigt forsvarlige.

Resultatet af undersøgelsen samt den skriftligt udarbejdede målerapport med tilhørende konklusioner og anbefalinger skal sendes til Arbejdstilsynet som et led i tilbagemeldingen på dette påbud.

Sag

20220014082/15

Ansvarlig:

Karoline Højsgaard
Petzer

CVR 65113015

P 1003261356

Side 1/9

I skal efterkomme påbuddet **senest den 15. februar 2024**.

I skal orientere alle arbejdsmiljø- og tillidsrepræsentanter, der er berørt af påbuddet.

I skal **senest den 22. februar 2024** give os besked om, at undersøgelsen er gennemført, og I skal også vedhæfte undersøgelsen til os.

I skal bruge [formularen](#) på vores selvbetjeningsløsning Arbejdsmiljø i din virksomhed.

Begrundelse for påbuddet

Det er Arbejdstilsynets vurdering, at der foreligger en begrundet mistanke om, at der på arbejdsstedet Jobcenter Brøndby, afdeling Langbjerg, er problemer med indeklimaet, som kan udgøre en sundhedsmæssig risiko for de ansatte.

På baggrund af de beskrevne arbejdsforhold (konstateret) og oplysninger, der blev givet i forbindelse med besøget, er det Arbejdstilsynets vurdering, at der foreligger en konkret velbegrundet mistanke om, at der i virksomhedens arbejdsområder er problemer med indeklimaet, som kan udgøre en sundhedsmæssig risiko for de ansatte.

Arbejdstilsynet lægger i sin vurdering vægt på, at:

- De ansatte arbejder i en ældre bygning fra 1965 med utætte vinduer, dårlig isolering og utætte vandrør.
- De ansatte arbejder i træk, som giver dem smerter i nakke og skuldre.
- De ansatte er udsat for meget lave temperature på deres kontorer om vinteren og ekstrem varme om sommeren.
- Der er et højt sygefravær blandt de ansatte, som mistænkes at hænge sammen med indeklimaet.
- Arbejdstilsynet har talt med ca. halvdelen af de ansatte på virksomheden, som oplever gener som astma, tørre slimhinder, hoste, forkølelse, hovedpine m.m. Flere tager antihistamin, øjendråber og næsedråber, når de er på arbejde.

Det er Arbejdstilsynets vurdering, at virksomhedens indeklime skal undersøges nøje, og hvor der er problemer, skal der foretages forebyggende foranstaltninger.

Sagens oplysninger

Arbejdstilsynet har ved besigtigelse af virksomhedens arbejdsområder og ved samtaler med ansatte og ledelse indsamlet oplysninger og konstateret følgende:

Bygning og lokaler:

- Ledelsen oplyste, at bygningen, som virksomheden holder til i, blev opført i 1965 og tidligere har fungeret som en skole. Arbejdspladsen består af 1. og 2. sal, hvor rummene er indrettet som små kontorer og større mødelokaler.
- Ansatte og AMR oplyste, at alle ansatte er påvirket af indeklimaet uanset, hvor de befinder sig i bygningen, der er dog nogle områder, der giver flere gener end andre. Under rundgang på virksomheden henvendte ca. 10-15 ansatte sig, for at orientere Arbejdstilsynet om problemerne med indeklimaet.
- De ansatte og ledelsen oplyste, at de ansatte opholder sig og arbejder i lokalerne hver dag, det meste af arbejdsdagen med koncentrationskrævende arbejde.

Kulde/varme og træk:

- Arbejdstilsynet kunne under rundgang konstatere, at de fleste vinduer var tapet til med gaffatape, som så afføder, at de ansatte ikke kan lufte ud (se billede 1 og 2). De ansatte oplyste, at de har tapet vinduerne til, for at mindste træk og kulde. Ansatte oplyste, at de på trods af tapen, konstant sidder i træk på deres kontorpladser.
- Arbejdstilsynet kunne under rundgang konstatere, at vinduerne i bygningen er gamle, og at fugerne omkring vinduerne mange steder er forsvundet. Samtidig var der flere steder, hvor Arbejdstilsynet kunne konstatere, at der var utætheder og indtrængning af fugt omkring vinduerne på kontorene (se billede 3). AMR oplyste, at de flere gange havde forsøgt at få lappet utæthederne.
- Ansatte oplyste, at de oplever smerter i skuldre og nakke området samt hovedpine, fordi de spænder op i kroppen på grund af træk og kulde fra vinduerne.
- AMR og ansatte oplyste, at der bliver meget koldt om vinteren og tilsvarende ekstremt varmt om sommeren. To ansatte oplyste, at de sidste vinter målte flere dage med 13 grader på deres kontor, og at de i sommers målte flere dage med mellem 35-38 grader, som blev målt kl. 09:00 om morgenen, da de mødte ind.
- Ansatte oplyste, at de om vinteren må sidde med vinterjakke, tæpper, 3-5 lag tøj, hue og handsker for at kunne holde varmen. Desuden oplyste de ansatte, at de kan se hinandens ånde, når de taler til hinanden, og at de har oplevet flere ansatte, der klapre tænder og ryster.
- Ansatte oplyste, at de ligeledes får det fysisk dårligt om sommeren på grund af varmen, og at det ikke er muligt at skærme ordenligt af for solen og lufte ud på samme tid. Under rundgang kunne Arbejdstilsynet konstatere, at de udvendige markiser ved vinduerne var gået i stykker og hang i laser (se billede 4). AMR oplyste, at de havde været i stykker i mange år, og at de derfor ikke kunne anvende dem til at skærme for solen ind til kontorerne.

Sundhedsskadelige mikroorganismer:

- Ledelsen, AMR og ansatte oplyste, at mange ansatte er bekymrede for, om der er PCB eller skimmel i bygningen, da tre nabobygninger, som er blevet bygget samme år, er blevet revet ned af denne årsag.
- Ledelsen og AMR oplyste, at der flere gange har været vandør i loftet, der er sprunget. De oplyste desuden, at vandrørene befinder sig under loftpladerne, og at de er bekymrede for, hvad der gemmer sig under loftpladerne.
- Ledelsen og AMR oplyste, at der tidligere er blevet foretaget undersøgelser af indeklimaet. Arbejdstilsynet fik udleveret rapporten fra undersøgelsen. Arbejdstilsynet kunne konstatere, at der blev lavet en mikrobiologisk undersøgelse tilbage i 2016, hvor der blev undersøgt for skimmel på 3 af kontorerne i bygningen. Der blev anvendt følgende metoder til undersøgelserne: Luftanalyse med RCS AIR sampler og luftanalyse med Mycometer-air metoden. Der blev i undersøgelsen ikke påvist forhøjet niveau af skimmelpartikler i luften. Det fremgår dog af konklusionen, at der ikke er blevet undersøgt på de lukkede konstruktioner, og at det ikke kan udelukkes, at der kan være skjult skimmelvækst, som ikke kan påvises i rumluften, som de har målt på.

Symptomer og konsekvenser:

- Ledelsen og AMR oplyste, at der er et højt sygefravær blandt de ansatte på 29 dage om året. De ansatte oplyste, at de har en oplevelse af, at det høje sygefravær, skyldes indeklimaet.
- Flere ansatte oplyste, at de selv og kollegaer ofte er forkølet og snottet hele vinteren.
- De ansatte oplyste, at de fleste ansatte oplever gener som astma, tørre slimhinder, hoste, forkølelse, hovedpine m.m. Flere tager antihistamin, øjendråber og næsedråber, når de er på arbejde. De oplyste desuden, at generne er værst om sommeren, når bygningen bliver varmet op. De oplyste tilmed, at generne forsvinder, når de eksempelvis er på ferie, barsel eller andet. Flere nyansatte oplyste, at de havde haft slemme symptomer på indeklimaet de første par måneder af deres ansættelse.

Anvendte regler

- § 21, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 2062 af 16. november 2021 af lov om arbejdsmiljø.

Vejledning til at efterkomme påbuddet

Påbuddet kan efterkommes ved, at virksomheden får en sagkyndig person til at foretage en undersøgelse af, om der er forekomst af sundhedsskadelige mikroorganismer og andre indeklimaproblematikker. Undersøgelsen bør foretages af en person med viden indenfor området og disses påvirkning af indeklimaet.

Undersøgelsen kan bestå af besigtigelser, udtagning af prøver med efterfølgende analyse eller andre relevante undersøgelsesmetoder. I undersøgelsen bør der

udover CO₂-, lufthastigheds- og temperaturmåling som minimum indgå følgende indeklimaparametre:

Side 5/9

- VOC-indholdet (flygtige organiske forbindelser) i luften, der bl.a. kan stamme fra elektronisk udstyr (computere, printere, kopimaskiner m.m.)
- Støv i området (organisk og mikrobielt)
- Svampevækst fra bl.a. skjulte vandskader i området (sundhedsfarlige og generende sporer og dampe)
- Måling af PCB-koncentrationen i indeluften
- Tør luft i området (måling af luftfugtighed)
- Oplysninger om udluftningsprocedurer i løbet af dagen
- Rengøring og rengøringsprocedurer i området

Undersøgelsens resultat skal efterfølgende fremsendes til Arbejdstilsynet, gerne i form af en rapport, sammen med en vurdering af de sundhedsmæssige forhold og eventuelle konsekvenser. Arbejdstilsynet vil på baggrund af undersøgelsen vurdere, om der efterfølgende skal træffes afgørelse i form af et eventuelt påbud eller rådgivningspåbud.

I kan læse mere om indeklima i At-vejledning A.1.2-1 på <https://at.dk/regler/at-vejledninger/indeklima-a-1-2/>, særligt afsnit 2.3, 'Fugt og mikroorganismer'.

Endvidere henvises til BrancheFællesskabet for Arbejdsmiljø for Velfærd og Offentlig administrations hjemmeside <https://www.indeklimaportalen.dk/>.

I kan klage over påbuddet

Hvis I ønsker at klage over påbuddet, skal I sende klagen til Arbejdstilsynet. Vi skal modtage klagen inden fire uger efter, at I har modtaget påbuddet. I behøver ikke at rette jer efter påbuddet, mens klagen bliver behandlet. Hvis vi fastholder påbuddet, sender vi klagen videre til Arbejdsmiljøklagenævnet, som vil behandle jeres klage.

Følg jeres sag digitalt

Få overblik over denne sag og eventuelle andre sager med Arbejdstilsynet på [Arbejdsmiljø i din virksomhed](#). Her kan I bl.a. se kommende frister, og om Arbejdstilsynet vurderer, at I har efterkommet påbuddet.

Ring, hvis I har spørgsmål

I er velkomne til at ringe til Arbejdstilsynet på 70 12 12 88, hvis I har spørgsmål til påbuddet.

Venlig hilsen

Karoline Højsgaard Petzer
Tilsynsførende

Billede 1:
Vindue med tape som isolering 1

På billedet ses et vindue på et kontor, hvor ansatte har forsøgt at isolere for kulde og træk med tape.

Billede 2:

Vindue med tape som isolering 2

På billedet ses et vindue på et kontor, hvor ansatte har forsøgt at isolere for kulde og træk med tape.

Billede 3:
Utætheder ved vinduer

På billedet ses hjørnet af et vindue på et kontor, hvor der er utætheder og vandskader.

Billede 4:
Markiser

på billedet ses noget af bygningen udefra, hvor man kan se, at markiserne hænger i laser eller er helt forsvundet.